

Vergaderjaar 2013–2014

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 345

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2014

Hierbij ontvangt u het verslag van de Raad WSBVC, onderdeel Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, van 19 juni 2014.

Tijdens deze Raad zijn de landenspecifieke aanbevelingen op het terrein van de Raad WSBVC bekrachtigd en doorgezonden aan de Europese Raad. Voorts is gesproken over het Europese Semester en over de sociale dimensie van de EU/EMU. Over de oprichting van een Europees platform ter bestrijding van zwartwerk kon nog geen besluit worden genomen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

Verslag Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid 19 juni 2014 te Luxemburg

Tijdens deze Raad zijn de landenspecifieke aanbevelingen op het terrein van de Raad WSBVC bekrachtigd en doorgezonden aan de Europese Raad. Voorts is gesproken over het Europese Semester en over de sociale dimensie van de EU/EMU. Voortgangsverslagen zijn aangenomen ten aanzien van (1) een besluit ter oprichting van een platform voor de bestrijding van zwartwerk, (2) de EURES-verordening, (3) de richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid (4) de richtlijn quota voor vrouwen in raden van commissarissen van beursgenoteerde bedrijven. Tot slot heeft de Raad ingestemd met een set raadsconclusies over vrouwen en de economie.

Europees Semester 2014: Bijdrage aan de Europese Raad (Brussels, 26–27 Juni 2014)

Europees Commissaris Andor opende het debat over het Europees Semester door te stellen dat de sociale situatie in Europa niet verbetert. De werkloosheid blijft hoog en de arbeidsmarktsegmentatie neemt toe. De landenspecifieke aanbevelingen proberen deze en andere problemen aan te pakken, aldus Andor. Zo hebben verschillende lidstaten een aanbeveling gekregen om het functioneren van de publieke arbeidsbemiddelingsdiensten te verbeteren. Acht lidstaten hebben een aanbeveling ontvangen over de implementatie van de jeugdgarantie. Verder heeft de Commissie bijvoorbeeld aanbevelingen gedaan om het besteedbaar inkomen van huishoudens op peil te houden, maar ook om loonvormingsmechanismen en loondifferentiatie in lidstaten te verbeteren. Andor benadrukte het belang van het koppelen van de wettelijke pensioenleeftijd aan de levensverwachting. De aanbevelingen in die richting waren door de lidstaten iets afgezwakt. Nederland was tegen deze afzwakking en heeft in zijn interventie nog eens onderstreept dat het niet koppelen van de wettelijke pensioenleeftijd aan de levensverwachting slechts het vooruitschuiven is van een probleem dat zich met zekerheid zal aandienen.

Tijdens het debat onderschreven alle lidstaten het nut van het Semester. De meeste lidstaten waren positief over de aanbevelingen die zijn afgegeven door de Commissie. Niettemin bleven enkele (merendeels Oost-Europese) lidstaten kritisch. Zij uitten ontevredenheid over sommige van de aanbevelingen die zijn afgegeven. Dit leidde, op één aanbeveling na over de modernisering van het ziekenhuisnetwerk, niet tot aanpassing van de aanbevelingen.

Een aantal lidstaten benadrukte het belang van versterking van de sociale dimensie. Een meerderheid van lidstaten concludeerde dat het sociaal scorebord daartoe een goed instrument is. Een groep lidstaten was wel van mening dat het scorebord altijd dient te worden geïnterpreteerd in een bredere context en niet mag leiden tot automatische afgifte van landenspecifieke aanbevelingen.

Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, stelden dat structurele maatregelen nodig zijn, maar dat daarbij geduld nodig is, omdat resultaten pas op middel- en lange termijn zichtbaar worden. Verder onderschreef de Raad in den brede het belang van de jeugdgarantie, die in verschillende lidstaten nog moet worden geïmplementeerd. Voorts onderschreven verschillende lidstaten de noodzaak om arbeidsmarkt en onderwijs beter op elkaar aan te laten sluiten.

Het Griekse voorzitterschap kon concluderen dat de landenspecifieke aanbevelingen waren goedgekeurd en konden worden doorgezonden aan de Europese Raad. Verder concludeerde voorzitterschap het volgende: (1) men dient na te denken over de evaluatie van de EU2020-strategie, (2) een volgend Semester moet een duidelijk tijdschema krijgen, waarin

voldoende tijd beschikbaar is voor lidstaten, (3) lidstaten onderschrijven nogmaals dat zij het sociaal scorebord een goed instrument vinden, (4) de Raad erkent dat het koppelen van de wettelijke pensioenleeftijd aan de levensverwachting bijdraagt aan verduurzaming van pensioenstelsels en (5) alle lidstaten voelen zich geïmpliceerd aan de implementatie van de jeugdgarantie.

De sociale dimensie van de EU/EMU

Aan de hand van een aantal rapporten van het Sociaal Beschermingscomité (SPC) is van gedachten gewisseld over de sociale dimensie van de EU/EMU. Deze rapporten gaan over de sociale dimensie van de Europa2020-strategie, ex-ante coördinatie van grote sociale beleidshervormingen, minimuminkomensregelingen en over de kwaliteit van langdurige zorg in een vergrijzende samenleving.

De gedachtewisseling liet een tweetal lijnen zien. In de eerste plaats de rol van sociaal beleid. Een groot aantal lidstaten benadrukte dat sociaal beleid bescherming moet bieden en tegelijkertijd gericht moet zijn op activering. Minimuminkomensregelingen kunnen nuttig zijn in het voorkomen van armoede, maar dienen dus ook activerend van aard te zijn.

In de tweede plaats de rol van de Unie bij sociaal beleid. Meerdere lidstaten onderstreepten dat sociaal beleid een nationale verantwoordelijkheid is. Minimuminkomensregelingen moeten dan ook op nationaal niveau worden uitgevoerd, waarbij de Unie hooguit een ondersteunende rol kan spelen door het aandragen van goede voorbeelden. Een enkele lidstaat was van mening dat de Unie wel een sterkere rol daarin zou moeten nemen, zoals bijvoorbeeld het opstellen van normen voor een EU minimuminkomenstelsel.

Nederland heeft in zijn interventie steun uitgesproken voor de grotere aandacht voor de sociale dimensie, die moet leiden tot een doelmatiger en doeltreffender sociaal beleid. Net als veel andere lidstaten, heeft Nederland benadrukt dat daarbij de aandacht vooral moet uitgaan naar het activerend maken van het sociaal beleid.

Europees Platform ter voorkomen en bestrijden van zwartwerk

Op hoogambtelijk niveau (Coreper) slaagde men er voorafgaand aan de Raad niet in om een gekwalificeerde meerderheid te bereiken en daarom lag het onderwerp als voortgangsverslag voor. Nederland en een achttal andere lidstaten namen het woord om het belang van dit platform te onderstrepen in de strijd tegen het voorkomen van uitbuiting van werknemers en de verwachting uit te spreken dat spoedig tot een akkoord gekomen kan worden.

Ook de Commissie sprak deze verwachting uit en noemde daarnaast een aantal elementen van het platform. Zo zou deelname aan het platform verplicht moeten zijn, maar gekoppeld moeten worden aan flexibiliteit die het mogelijk maakt voor lidstaten om ad hoc samen te werken. Voorts moet de lijst van onderwerpen waar het platform zich mee kan bezighouden niet limitatief zijn, zodat in de toekomst nieuwe onderwerpen kunnen worden opgepakt, indien dat relevant blijkt. Uiteraard moeten nieuwe taken wel in overeenstemming zijn met de rechtsgrondslag van het platform. De Commissie benoemde tot slot het belang om een fenomeen als schijnzelfstandigheid te bestrijden. Het verband tussen schijnzelfstandigheid en zwartwerk moet in kaart worden gebracht en misbruik moet worden aangepakt.

EURES' verordening

De Raad neemt kennis van het voortgangsverslag. Het Griekse voorzitterschap meldt dat de eerste drie hoofdstukken van de verordening onder haar voorzitterschap zijn verbeterd. Meer duidelijkheid bestaat over definities, actoren en het mechanisme om EURES-partners goed te keuren. De algemene doelstelling en het toepassingsgebied vormen de grootste uitdaging. Gedelegeerde en uitvoeringshandelingen zijn eveneens een moeilijk punt. De verordening moet nog goed worden doorgenomen. Kortom, er moet nog veel gebeuren.

De Commissie benadrukt het belang van EURES voor een beter functionerende arbeidsmarkt op Europees niveau. Verder ging commissaris Andor in op de belangrijkste discussiepunten. (1) Vacature- en cv-informatie. De Europese Commissie benadrukt dat vacature- en cv-informatie die op nationaal niveau beschikbaar is, ook op Europees niveau beschikbaar zou moeten zijn. Een eventueel benodigde toestemming van de werkgever om een vacature op Europees niveau beschikbaar te stellen strookt niet met dit beginsel, aldus de Commissie. (2) Zorgen over ESCO: Voorts uit de CIE zorgen over de samenwerking tussen CIE en lidstaten inzake automatische matching. Een vrijwillig systeem op het gebied van matching draagt niet bij aan een verbeterde matching. ESCO is volgens de CIE al ontwikkeld en moet werknemers in staat stellen om hun eigen lot in handen te nemen. Verder stelt Andor dat (3) private partners een belangrijke rol kunnen spelen in het netwerk en (4) nodigt hij lidstaten uit om de financiële gevolgen beter in te kunnen schatten door de impact assessment beter te bestuderen.

Richtlijnvoorstel gendergelijkheid in Raden van Commissarissen

Het voorzitterschap gaf aan dat het voorstel een streefdoel formuleert en geen vastgelegd doel. Het gaf ook aan dat in de Raad er geen discussie is over het belang van de doelstelling, maar wel over het gekozen instrument en de inhoud ervan. De Commissie gaf aan dat de voorgestelde Richtlijn niet een quotumregeling tot doel heeft, maar het inzichtelijk maken van de selectieprocedures. Het laat lidstaten die voor een andere aanpak kiezen daarin vrij, als het maar tot hetzelfde resultaat leidt. De Commissie gaf aan dat het Europees Parlement voor de verkiezingen heeft aangegeven akkoord te zijn met de aanpak zoals voorgesteld in de concept Richtlijn. De Commissie was verder verheugd dat het inkomende voorzitterschap het dossier tot prioriteit heeft verklaard. Het verslag is zonder verdere opmerkingen door de lidstaten aangenomen.

Richtlijnvoorstel gelijke behandeling buiten de arbeid

De Commissie liet weten te hopen op een spoedig akkoord. Het voortgangsverslag is zonder verdere opmerkingen van de lidstaten aangenomen.

Raadsconclusies inzake «Women and the economy: Economic Independence from the perspective of part-time work and self-employment»

De conclusies roepen de CIE tevens op om, in het kader van de EU 2020 strategie een aparte pijler op te richten voor gelijke kansen. De CIE neemt nota van de wens van de Raad om tot een aparte pijler voor gelijke kansen te komen en is het voorts eens met alle conclusies zoals die in het document zijn verwoord. De CIE geeft aan dat twee thema's wat haar betreft zeer van belang zijn: de overgang van deeltijdwerk naar voltijdwerk (en vooral het opheffen van belemmeringen die er zijn) en

het zorgen voor een balans tussen werk en privé. De conclusies worden zonder verdere opmerkingen van de lidstaten aangenomen.